

Samfundet S:t Erik
Stockholm

Till
Stockholms stadsbyggnadskontor
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

YTTRANDE
2023-08-28

Kolkajen, del av Norra Djurgårdsstaden, del av Hjorthagen 1:3 m.fl., dnr 2013-01629

Planförslaget

Planförslaget innebär en stadsutveckling av Kolkajen med omkring 1 200 bostäder, skolor och centrumfunktioner, som ska utgöra en fortsättning på tidigare utbyggda delar av Norra Djurgårdsstaden. Efter samrådet har förutsättningarna för grundläggning av utfylld mark förändrats väsentligt. Marken föreslås nu byggas upp genom uppfyllnad med krossmaterial och med en något mindre utbredning än i samrådet. Detta har i sin tur föranlett en omarbetning av planstrukturen med bland annat en tätare och högre bebyggelse.

Samfundet S:t Eriks ståndpunkt

Plankartan visar att ett kvarter i norra delen byggs ute i det som idag är Lilla Värtan, medan mark i områdets västra del till stor del upptas av en park.

Att bygga ute i vattnet framstår, enligt Samfundet, varken som lämpligt eller önskvärt med hänsyn till ekonomi och miljö, och vi ställer också frågande till varför det som idag är fast mark upptas av en park med tanke på hur nära den ligger Kungliga Djurgårdens vidsträckta kulturlandskap.

Med denna reservation anser Samfundet S:t Erik att de förändringar som skett sedan samrådet innebär en stor förbättring, och har inga invändningar i övrigt mot detaljplanen.

För Samfundet S:t Erik

Knut Weibull
Ordförande

Ola Andersson
Styrelseledamot

Bilaga:

Kolkajen, del av Hjorthagen 1:3, samråd förslag till detaljplan, S-Dp 2013-01629, 2016-06-20

Samfundet S:t Erik
Stockholm

YTTRANDE

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
Box 8314
104 20 Stockholm
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

2016-06-20

Kolkajen, del av Hjorthagen 1:3, samråd om förslag till detaljplan S-Dp 2013-01629

Gasverksområdet är värdekärna i riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården.

The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage (TICCIH) är rådgivare åt UNESCO i industriminnesfrågor och har i skrivelser 2014 och 2015 poängterat att Gasverket dessutom är utan motsvarighet i världen arkitektoniskt och industrihistoriskt.

Det betyder att Gasverket torde kunna utses till världsarv om miljön inte förvanskas. TICCIHs expertutlåtanden nämns märkligt nog inte i den fördjupade miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) för Kolkajen.

Enligt miljöbalken ska ett nollalternativ redovisas, med den sannolika utvecklingen om en detaljplan inte genomförs. Nollalternativet för Kolkajen är – på tyvärr inte ovanligt sätt – vinklat och i praktiken snarast meningslöst. Det bedöms absurdt nog ”sammantaget innebära en risk för märkbart negativa konsekvenser för kulturmiljön” (Fördjupning av MKB Detaljplan Kolkajen, maj 2016, sid. 22).

Planförslaget innebär att den södra kajen byggs ut mot norr och att en stor rektangulär ö skapas, för att möjliggöra omfattande nybebyggelse. Det görs genom utfyllnader i vattnet (av en annan dignitet än de som nyligen gjorts i Värtahamnen), vilket strider mot de senaste decenniernas praxis i Stockholm och mot riksintresset stadens front mot vattnet.

De karakteristiska gasklockorna och industribyggnaderna är i dag synliga från vattnet och Nationalstadsparken men skulle bli förbyggda. Den ena av de två äldre byggnaderna i planområdet, Tjårfabriken, förlorar sitt samband med det övriga gasverksområdet.

Exploateringen är alltför hög också med avseende på de nya bostäderna. På den artificiella ön föreslås gator som på de smalaste ställena är endast åtta meter breda, mellan hus på sju till åtta våningar. Vid Hjorthagsberget föreslås höga skivhus, eufemistiskt kallade terrasshus, som är alltför dominerande mot det vackert trädbevuxna berget. Den utställda modellen visar dessutom att marken mellan dem plansprängs. Cisternerna på platsen bör i stället bevaras.

Detaljplaneförslaget skulle medföra påtaglig skada på riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården. Den artificiella ön bör utgå och planen bör även i övrigt omarbetas, med respekt för Gasverkets världsunika arkitektoniska och kulturhistoriska värden.

Monica Andersson
Ordförande

Fredrik von Feilitzen
Styrelseledamot

Post- och besöksadress	Telefon	E-kontakt	Postgiro	Bankgiro	Org.nr.
Köpmangatan 5, nb 111 31 STOCKHOLM	08-21 09 24	kansli@samfundetsterik.se www.samfundetsterik.se	15 70 57 - 1	820-1550	80 2003 - 3950